

PIE1.D01. Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne

Nazwa kierunku studiów	PIELĘGNIARSTWO	Poziom kształcenia		Studia pierwszego stopnia		
		Forma studiów		Stacjonarne		
		Profil kształcenia		praktyczny		
		Rok akademicki		2023/2024		
Nazwa przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	Kod przedmiotu	PIE1.D01	Punkty ECTS ogółem	14,0	
Jednostka realizująca przedmiot	Wydział Społeczno-Medyczny w Dąbrowie Górniczej					
Osoba odpowiedzialna za moduł (imię, nazwisko, e-mail, nr tel. służbowego)						
Status przedmiotu / Blok modułowy		Obowiązkowy D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej				
Rok studiów	Semestr	Forma zajęć, liczba godzin i liczba punktów ECTS za poszczególne formy kształcenia				
		W	CW	BNA	ZP	PZ
		Kształcenie teoretyczne			Kształcenie praktyczne	
2	3	20+50	20	30	60	40
Forma zaliczenia		ZO	ZO	ZO	ZO	ZO
ECTS		2,0			2,0	2,0
2	4	-	-	-	60	120
Forma zaliczenia		ZO	ZO	--	ZO	ZO
ECTS		2,0			2,0	4,0
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu podstaw anatomii, fizjologii, psychologii i promocji zdrowia.					
Cel kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie studentów z podstawami etiologii, patofizjologii, obrazu klinicznego, rozpoznawania i podstaw leczenia najczęściej występujących schorzeń narządów wewnętrznych. Przekazanie studentom podstaw wiedzy z zakresu czynników ryzyka, zagrożenia zdrowotnego i objawów zagrożenia życia u chorego z chorobą narządów wewnętrznych. Przekazanie studentom wiedzy na temat zasad oceny stanu chorego z chorobą narządów wewnętrznych oraz zasad diagnozowania w pielęgniarstwie internistycznym. Przekazanie studentom wiedzy i wykształcenie u nich umiejętności dotyczących gromadzenia informacji, formułowania diagnozy pielęgniarstwa, rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych, ustalania celów i planu opieki, wdrażania interwencji pielęgniarstwa oraz dokonywania ewaluacji tej opieki. Wykształcenie u studentów umiejętności pielęgnowania pacjentów leczonych z powodu schorzeń narządów wewnętrznych, zgodnie z aktualnymi technikami i procedurami opieki pielęgniarstwa. Przekazanie studentom wiedzy na temat zasad przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów z chorobami narządów wewnętrznych, a także wykształcenie u studentów umiejętności przygotowania chorego do badań diagnostycznych w wymiarze fizycznym i psychicznym. Wykształcenie umiejętności oceny wydolności psychofizycznej chorego i jego rodziny w zakresie samoopieki oraz przygotowania chorego do życia z przewlekłą chorobą wewnętrzną. 					
Realizowane kierunkowe efekty uczenia się						

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się
W zakresie wiedzy student zna i rozumie:	
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów internistycznych w różnym wieku
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach wewnętrznych
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych w chorobach wewnętrznych i zasady ich zlecenia
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych w zakresie chorób wewnętrznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach wewnętrznych w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem internistycznym w różnym wieku i stanie zdrowia
D.W8	reakcje pacjenta internistycznego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej internistycznej
W zakresie umiejętności student potrafi:	
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej w zakresie pielęgniarstwa internistycznego
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów internistycznych w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące chorób
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób wewnętrznych
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U10	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
D.U11	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej
D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych w zakresie chorób wewnętrznych
D.U13	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych w zakresie chorób wewnętrznych
D.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia w zakresie chorób wewnętrznych
D.U15	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta internistycznego, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych
D.U18	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego w chorobach wewnętrznych
D.U23	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
D.U26	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:	
K.S1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną
K.S2	przestrzegania praw pacjenta
K.S3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem
K.S4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe

K.S5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu		
K.S6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta		
TREŚCI PROGRAMOWE			
Symbol i nr zajęć	Tematyka zajęć	Realizowane efekty uczenia się	Liczba godzin
Forma zajęć: wykłady			
Choroby wewnętrzne			
W01	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób układu krążenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroba wieńcowa, • ostre zespoły wieńcowe, • przewlekła niewydolność krążenia, • nadciśnienie tętnicze i jego powikłania, • zaburzenia rytmu serca, • ostra niewydolność krążenia: wstrząs kardiogeny i kardiogeny obrzęk płuc. 	D.W1 D.W2 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W7 D.W8 D.W10	3
W02	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób układu oddechowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewlekła obturacyjna choroba płuc, • astma oskrzelowa, • zapalenie płuc, • ostra i przewlekła niewydolność oddechowa. 		2
W03	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób przewodu pokarmowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, • krwotok z przewodu pokarmowego, • choroba refluksowa przełyku, • nieswoiste zapalenie jelit: wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroba Leśniowskiego-Crohna. 		2
W04	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób wątroby, pęcherzyka żółciowego i trzustki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ostre i przewlekłe zapalenie trzustki, • kamica żółciowa, • ostre i przewlekłe zapalenie pęcherzyka żółciowego, • ostre i przewlekłe wirusowe zapalenia wątroby typu A, B, C, D i E, • alkoholowe zapalenie wątroby, • ostra niewydolność wątroby, • marskość wątroby. 		2
W05	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób układu wydalniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ostra niewydolność nerek, • przewlekła niewydolność nerek; powikłania dializoterapii, • zakażenia układu moczowego. 		2
W06	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób krwi i układu krwiotwórczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroby układu czerwonokrwinkowego: niedokrwistości, • choroby układu białokrwinkowego: leukocytozy i limfocytozy odczynowe, zespoły limfo- i mieloproliferacyjne, • skazy krwotoczne, 		2

	<ul style="list-style-type: none"> • białaczki. 		
W07	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób układu dokrewnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadczynność tarczycy, • niedoczynność tarczycy, • choroby nadnerczy, • choroby przysadki. 	D.W1 D.W2 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W7 D.W8 D.W10	2
W08	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia chorób układu ruchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reumatoidalne zapalenie stawów, • choroba zwyrodnieniowa stawów, • układowe choroby tkanki łącznej. 		2
W09	<p>Etiologia, patogeneza, objawy kliniczne, podstawy rozpoznania i leczenia zaburzeń metabolicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cukrzyca: klasyfikacja, objawy kliniczne oraz ostre i przewlekłe powikłania; zasady leczenia dietą, lekami doustnymi i insuliną; • zespół metaboliczny: definicja i rozpoznanie. 		2
Razem godzin			20
Pielęgniarstwo internistyczne			
W10	Nowoczesna diagnostyka internistyczna – badania specjalistyczne, rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych i opieka pielęgniarska po badaniach.	D.W1 D.W2 D.W3 D.W4 D.W5 D.W6 D.W7 D.W8 D.W10	2
W11	Zespół terapeutyczny, zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji na oddziale wewnętrznym.		2
W12	Problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych schorzeniach narządów wewnętrznych.		2
W13	Zasady podawania krwi i preparatów krwiopochodnych.		2
W14	Dokumentowanie opieki na oddziale internistycznym.		2
W15	Rola i zadania pielęgniarki w oddziale internistycznym. Proces pielęgnowania jako metoda pracy pielęgniarki		2
W16	Planowanie opieki nad pacjentem ze schorzeniami układu oddechowego: badania diagnostyczne, najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu oddechowego, sposoby ich rozwiązywania, specyficzne metody leczenia i pielęgnowania chorego ze schorzeniami układu oddechowego; tlenoterapia, podawanie leków drogą wziewną, drenaż ułożeniowy, kinezyterapia.		3
W17	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu krążenia oraz sposoby ich rozwiązywania.		2
W18	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu pokarmowego i sposoby ich rozwiązywania. Diagnostyka przewodu pokarmowego.		2
W19	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu krwiotwórczego i sposoby ich rozwiązywania. Udział pielęgniarki w przetaczaniu krwi i preparatów krwiopochodnych, badania diagnostyczne oraz metody leczenia we współczesnej hematologii.		3
W20	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu moczowego i sposoby ich rozwiązywania. Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem leczony metodami nerkozastępczymi (dializa otrzewnowa, hemodializa).		3
W21	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne u pacjentów chorych na cukrzycę, zasady insulinoterapii, powikłania cukrzycy (stany niedocukrzenia, hiperglikemia, powikłania późne). Edukacja chorego.	3	

W22	Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne u pacjentów z chorobami tarczycy, nadnerczy, przysadki: sposoby ich rozwiązywania, diagnostyka, profilaktyka i leczenie schorzeń endokrynologicznych.		2
W23	Planowanie opieki nad pacjentami ze schorzeniami układowymi tkanki łącznej: choroby zapalne stawów, RZS, problemy pielęgnacyjne u pacjentów ze schorzeniami tkanki łącznej i sposoby ich rozwiązywania, metody diagnozowania chorób tkanki łącznej, metody leczenia i usprawniania chorych ze schorzeniami stawów.		2
	Razem godzin		50
Forma zajęć: ćwiczenia *			
C01	Technika, zasady i przygotowanie do diagnostyki w schorzeniach układu oddechowego.	D.U1 D.U2	2
C02	Technika, zasady i przygotowanie do diagnostyki w schorzeniach układu krążenia.	D.U3 D.U4	2
C03	Technika, zasady i przygotowanie do diagnostyki w schorzeniach układu pokarmowego.	D.U10 D.U11	2
C04	Zasady obowiązujące przy przetaczaniu krwi i preparatów krwiotropnych.	D.U12 D.U13	2
C05	Zasady insulinoaterapii. Badanie poziomu glukozy w surowicy.	D.U14 D.U15 D.U18 D.U23 D.U26 K.S1 do K.S6	2
C06	Technika, zasady i przygotowanie do diagnostyki w schorzeniach układu moczowego.	D.U1 D.U2	3
C07	Technika, zasady i przygotowanie do diagnostyki w schorzeniach endokrynologicznych.	D.U3 D.U4	4
C08	Zasady, przygotowanie i opieka po badaniach w schorzeniach układu ruchu i schorzeniach układowych tkanki łącznej.	D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U14 D.U15 D.U18 D.U23 D.U26 K.S1 do K.S6	3
	Razem godzin: ćwiczenia		20
Forma zajęć: zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego (BNA)			
BNA01	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z cukrzycą.	D.W1	3
BNA02	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z zespołem metabolicznym.	D.W2	3
BNA03	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z leukocytozą lub limfocytozą.	D.W3	3
BNA04	Opieka pielęgniarstwa nad chorym z zespołem limfo- lub mieloproliferacyjnym.	D.W4 D.W5	2
BNA05	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z ostrym i przewlekłym zapaleniem trzustki.	D.W6 D.W7	2
BNA06	Opieka pielęgniarstwa nad pacjentem z kamicą pęcherzyka żółciowego.	D.W8 D.W10	2
BNA07	Opieka pielęgnacyjna nad chorym z białaczką.	D.W1	3

BNA08	Opieka pielęgniacyjna nad chorym z marskością wątroby.	D.W2	3
BNA09	Zasady postępowania diagnostycznego, leczniczego i opiekuńczego wobec osób chorych na cukrzycę.	D.W3 D.W4	4
BNA10	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem z niedokrwistością.	D.W5 D.W6 D.W7 D.W8 D.W10	5
Razem godzin: BNA		30	
Forma zajęć: zajęcia praktyczne *			
Semestr 3			
ZP01	Specyfika funkcjonowania oddziału internistycznego (regulaminy, przepisy bhp). Standardy postępowania pielęgniarskiego obowiązujące w oddziale.		5
ZP02	Układ krążenia: <ul style="list-style-type: none"> choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia rytmu serca, ostra niewydolność krążenia, choroba wieńcowa. 	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U10 D.U11 D.U12	20
ZP03	Układ oddechowy: <ul style="list-style-type: none"> zapalenie płuc, astma oskrzelowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc, ostra niewydolność oddechowa, przewlekła niewydolność oddechowa. 	D.U13 D.U14 D.U15 D.U18 D.U23	20
ZP04	Układ pokarmowy: <ul style="list-style-type: none"> choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, krwotok z przewodu pokarmowego, choroba refluksowa przełyku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego, choroba Leśniowskiego-Crohna. 	D.U26 Od K.S1 do K.S6	15
Razem godzin: zajęcia praktyczne – semestr 3		60	
Semestr 4			
ZP05	Układ wydalniczy: <ul style="list-style-type: none"> choroba zapalna nerek i dróg moczowych, ostra niewydolność nerek, przewlekła niewydolność nerek. 	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U10	20
ZP06	Układ dokrewny: <ul style="list-style-type: none"> nadczynność tarczycy, niedoczynność tarczycy, choroby nadnerczy, choroby przysadki. 	D.U11 D.U12 D.U13 D.U14 D.U15	20
ZP07	Nieurazowe choroby narządu ruchu: <ul style="list-style-type: none"> reumatoidalne zapalenie stawów, choroba zwyrodnieniowa stawów, układowe choroby tkanki łącznej. 	D.U18 D.U23 D.U26 Od K.S1 do K.S6	20
<p>UWAGA: w każdej z powyższych jednostek chorobowych należy uwzględnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> wiek i stan zdrowia pacjenta; badanie podmiotowe i przedmiotowe wykonywane przez pielęgniarkę dla potrzeb diagnozy pielęgnacyjnej 			

	<p>gniarskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterystykę czynników ryzyka, zagrożenia zdrowotnego i objawów zagrożenia życia; • zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku; • metody zbierania wywiadu, zasady planowania, realizacji i oceny podejmowanych działań w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej i opracowania procesu pielęgnowania; • wykonanie pomiarów podstawowych parametrów fizjologicznych, takich jak temperatura ciała, częstość tętna, ciśnienie tętnicze krwi; • metody i zasady podawania stosowanych środków farmakologicznych (z uwzględnieniem skutków ubocznych oraz interakcji z innymi lekami); • zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjentów do podstawowych i specjalistycznych badań diagnostycznych, asystowanie w czasie tych badań i opieka nad pacjentem po badaniach; • zapisywanie, analizowanie, wartościowanie i gromadzenie danych o pacjencie i jego środowisku; • określanie zakresu i charakteru opieki nad pacjentem; • przygotowanie pacjenta do zachowań prozdrowotnych; • przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki. 		
	Razem godzin: zajęcia praktyczne – semestr 4		60
Forma zajęć: praktyki zawodowe *			
Semestr 3			
PZ01	Specyfika funkcjonowania oddziału internistycznego (regulaminy, przepisy bhp). Standardy postępowania pielęgniarskiego obowiązujące w oddziale.	D.U1 D.U2 D.U3	10
PZ02	<p>Układ krążenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroba niedokrwienna serca, • nadciśnienie tętnicze, • zaburzenia rytmu serca, • ostra niewydolność krążenia, • choroba wieńcowa. 	D.U4 D.U10 D.U11 D.U12 D.U13 D.U14 D.U15 D.U18 D.U23 D.U26 Od K.S1 do K.S6	10
	Razem godzin: praktyki zawodowe – semestr 3		40
Semestr 4			
PZ03	<p>Układ oddechowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapalenie płuc, • astma oskrzelowa, • przewlekła obturacyjna choroba płuc, • ostra niewydolność oddechowa, • przewlekła niewydolność oddechowa. 	D.U1 D.U2 D.U3 D.U4 D.U10	25
PZ04	<p>Układ pokarmowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, • krwotok z przewodu pokarmowego, • choroba refluksowa przełyku, • wrzodziejące zapalenie jelita grubego, • choroba Leśniowskiego-Crohna. 	D.U11 D.U12 D.U13 D.U14 D.U15 D.U18	25
PZ05	<p>Układ wydalniczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • choroba zapalna nerek i dróg moczowych, • ostra niewydolność nerek, • przewlekła niewydolność nerek. 	D.U23 D.U26 Od K.S1 do K.S6	25
PZ06	Układ dokrewny:		25

	<ul style="list-style-type: none"> • nadczynność tarczycy, • niedoczynność tarczycy, • choroby nadnerczy, • choroby przysadki. 			
PZ07	<p>Nieurazowe choroby narządu ruchu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reumatoidalne zapalenie stawów, • choroba zwyrodnieniowa stawów, • układowe choroby tkanki łącznej. 		20	
<p>UWAGA: w każdej z powyższych jednostek chorobowych należy uwzględnić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wiek i stan zdrowia pacjenta; • badanie podmiotowe i przedmiotowe wykonywane przez pielęgniarkę dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej; • charakterystykę czynników ryzyka, zagrożenia zdrowotnego i objawów zagrożenia życia; • zasady oceny stanu chorego w zależności od wieku; • metody zbierania wywiadu, zasady planowania, realizacji i oceny podejmowanych działań w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej i opracowania procesu pielęgnowania; • wykonanie pomiarów podstawowych parametrów fizjologicznych, takich jak temperatura ciała, częstość tętna, ciśnienie tętnicze krwi; • metody i zasady podawania stosowanych środków farmakologicznych (z uwzględnieniem skutków ubocznych oraz interakcji z innymi lekami); • zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjentów do podstawowych i specjalistycznych badań diagnostycznych, asystowanie w czasie tych badań i opieka nad pacjentem po badaniach; • zapisywanie, analizowanie, wartościowanie i gromadzenie danych o pacjencie i jego środowisku; • określanie zakresu i charakteru opieki nad pacjentem; • przygotowanie pacjenta do zachowań prozdrowotnych; • przygotowanie pacjenta i jego rodziny do samoopieki. <p>UWAGA: na praktykach zawodowych należy skoncentrować się nad całościową opieką pielęgniarską nad pacjentem z określoną chorobą narządów wewnętrznych w celu wykształcenia następujących umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizowanie stanowiska pracy, • komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną, • współpraca z zespołem terapeutycznym, • ocena funkcji poszczególnych układów (krążenia, oddechowy, pokarmowy, wydalniczy, dokrewny, ruchu) poprzez pomiar, obserwację, wywiad, analizę dokumentacji medycznej, analizę wyników podstawowych i specjalistycznych badań diagnostycznych, • pobieranie materiałów do badań diagnostycznych, • przygotowanie chorego do badań endoskopowych i obrazowych, • podawanie leków różnymi drogami, • podawanie tlenu, • wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych, • utrzymywanie higieny osobistej i otoczenia chorego, • wykonywanie zabiegów ułatwiających wydalanie, • wykonywanie zabiegów pielęgnacyjno-leczniczych na skórze i błonach śluzowych, • dokumentowanie działań pielęgniarskich. 				
Razem godzin: praktyki zawodowe – semestr 4			120	
Macierz efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć				
Kod efektu uczenia się	Metody weryfikacji			
	W+BNA	CW	ZP	PZ
D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8, D.W10	test	---	---	---
D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U10, D.U11, D.U12, D.U13, D.U14 D.U15, D.U18, D.U23, D.U26	---	pokaz umiejętności	proces pielęgnowania,	opracowanie raportu, pokaz

				pokaz- umiej- ności	umiej- ności
	Od K.S1 do K.S6	---	obser- wacja 360°	obser- wacja 360°	obser- wacja 360°
Metody kształcenia, sposób realizacji oraz oceny					
Wykład oraz zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego (BNA)	<p>Wykład z prezentacją multimedialną i/lub wykład konwersatoryjny.</p> <p>Zaliczenie wykładów: test zaliczeniowy na ocenę.</p> <p>Każde pytanie jest oceniane w skali od 2,0 do 5,0. Ocena za dany efekt jest ustalana jako średnia arytmetyczna ocen uzyskanych za poszczególne pytania dotyczące tego testu, obliczona z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.</p>				
Ćwiczenia	<p>Ćwiczenia są obowiązkowe.</p> <p>Realizowane są w małych grupach. Ewentualną nieobecność na ćwiczeniach student musi odrobić na konsultacjach, które powinny być odbywane w miejscu realizacji ćwiczeń.</p> <p>Ćwiczenia realizowane w odpowiednich pracowniach, a część z tych ćwiczeń realizowana jest w warunkach symulowanych.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń: na ocenę.</p> <p>Każdy efekt kształcenia oceniany jest odrębnie; ocena w skali od 2,0 do 5,0.</p> <p>Szczegóły oceny osiągnięcia przez studenta poszczególnych efektów kształcenia dla modułu zostały przedstawione w końcowej części sylabusu.</p>				
Zajęcia praktyczne	<p>Zajęcia praktyczne realizowane są po zakończeniu realizacji ćwiczeń. Zajęcia praktyczne realizowane są w warunkach naturalnych, tj. w placówkach medycznych. Część z tych zajęć powinna być realizowana w warunkach symulowanych. Udział w zajęciach praktycznych jest obowiązkowy.</p> <p>Na zajęciach praktycznych realizowane są efekty w zakresie umiejętności, które weryfikują i podsumowują umiejętności wykształcone przez studentów w czasie zajęć realizowanych w formie ćwiczeń (w tym w warunkach symulowanych), ale również pozwalają na praktyczne zastosowanie wiedzy nabytej na wykładach i w ramach zajęć bez udziału nauczyciela akademickiego (efekty kształcenia w zakresie wiedzy). Są to zatem efekty mające charakter podsumowujący. Szczegółowe efekty kształcenia, realizowane przez studentów w czasie zajęć praktycznych, wskazane są w „Dzienniku kształcenia praktycznego”.</p> <p>Efektom zajęć praktycznych jest opracowany przez studenta proces pielęgnowania pacjenta z wybranym schorzeniem.</p> <p>Na koniec każdego semestru student uzyskuje zaliczenie (ZO) na podstawie analizy zapisów w „Dzienniku kształcenia praktycznego” (a w szczególności na podstawie analizy przedstawionej przez opiekuna zajęć praktycznych charakterystyki pracy studenta w czasie zajęć praktycznych, uwzględniającej: przestrzeganie przez studenta zasad wykonania zleconych mu czynności, sprawność wykonania tych czynności, skuteczność zrealizowanych czynności, samodzielność wykonania, sposób komunikowania się z pacjentem, postawę wobec pacjenta, członków zespołu terapeutycznego oraz innych studentów).</p>				
Egzamin końcowy z modułu	<p>Po realizacji i zaliczeniu wszystkich form zajęć, ale przed rozpoczęciem praktyki zawodowej, student przystępuje do egzaminu końcowego z modułu.</p> <p>W przypadku niestosowania procedury OSCE, student losuje po 1 zadaniu z puli zadań dotyczących poszczególnych efektów kształcenia w zakresie umiejętności; kompetencje społeczne są weryfikowane podczas prezentowania przez studenta osiągniętych umiejętności. 2 zadania obejmują wiedzę teoretyczną, 2 zadania – umiejętności.</p> <p>W przypadku, gdy egzamin realizowany jest zgodnie z procedurą OSCE, każdy student realizuje po 4 standaryzowane zadania, które obejmują zarówno wiedzę teoretyczną (2 zadania), jak i praktyczną (2 zadania). Zadania są przez studenta losowane z puli zadań teoretycznych (przynajmniej 25 zadań) i zadań praktycznych (przynajmniej 25 zadań), do każdego z których przygotowano odpowiedni scenariusz – listę kontrolną oraz wskazano stację, na której wylosowane zadanie należy wykonać. Wylosowane przez studenta zadania są zwracane do odpowiedniej puli zadań.</p>				
Praktyka zawodowa	<p>Praktyka zawodowa (lub jej druga część, jeżeli praktyka zawodowa realizowana jest w dwóch semestrach) może być zrealizowana dopiero po zaliczeniu wszystkich poprzedzających ją form zajęć dydaktycznych (wykładów, BNA, ćwiczeń, zajęć praktycznych). Realizowana jest w wybranych podmiotach leczniczych. Jej efektem jest przygotowany przez studenta raport pielęgniarstwa.</p>				
Obciążenie pracą studenta					
Godziny pracy studenta	Forma aktywności	Godziny szczegółowo		Łącznie godzin	

Godziny kontaktowe z nauczycielami akademickimi	Udział w wykładach	70 godz.		70		
	Udział w ćwiczeniach *	20 godz.		20*		
	Udział w zajęciach praktycznych *	80 godz.* + 40 godz. *		120*		
	Udział w konsultacjach związanych z zajęciami *	Semestr 3		Semestr 4		8 12*
		4	2	W	-	
		CW*	4	CW*	-	
		BNA	4	BNA	-	
ZP*		2*	ZP*	2*		
PZ*	2*	PZ*	2*			
Godziny kontaktowe z opiekunem praktyk zawodowych ze strony podmiotu leczniczego	Udział w praktykach zawodowych *	1 tydzień + 3 tygodnie		160*		
Samodzielna praca studenta	Przygotowanie do ćwiczeń *	20 godz.		20*		
	Przygotowanie do zajęć praktycznych *	120 godz.		120*		
	Praca własna w ramach tematyki zajęć BNA	30 godz.		30		
	Przygotowanie do testu zaliczeniowego z wykładów w semestrze 3	10 godz.		10		
	Przygotowanie procesu pielęgnowania (na podstawie materiału zgromadzonego w czasie zajęć praktycznych) *	5 godz.		5*		
	Przygotowanie do egzaminu końcowego obejmującego wszystkie treści kształcenia zawarte w module * (egzamin OSCE)	20 (połowę czasu przeznaczono na przygotowanie z zakresu kształcenia teoretycznego, połowę – z zakresu kształcenia praktycznego)		10 10*		
Łączny nakład pracy studenta				595		
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Gajewski P. (red.), Interna Szczeklika 2019/20: mały podręcznik. Cholezryn, Medycyna Praktyczna, 2019. Kokot F. (red.), Interna w 5 dni, Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2021. Kołodziej W, Eszyk J, Banaszak-Żak, Badania fizykalne : materiały dydaktyczne dla studentów licencjackich studiów pielęgniarstwa: (skrypt). Dąbrowa Górnicza: Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego 2009. Kózka M., Płaszewska-Żywko L., Procedury pielęgniarstwa. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2023. Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B., Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2009. Sosada K., Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D., Pielęgniarstwo internistyczne. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2018. 					
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Gajewski P. (red.), Interna Szczeklika 2019. Cholezryn : Medycyna Praktyczna, 2019. Jaeschke R., Gajewski P., O'Byrne P.M., McMaster textbook of internal medicine : 2019/20, Kraków: Medycyna Praktyczna, 2019. Davidson. Choroby wewnętrzne T.1/T.2/T.3. Wrocław: Edra Urban & Partner, 2020. O'Neill R., Murphy R., Endokrynologia. Wrocław: Edra Urban & Partner, 2019. https://pzwl.pl/Endokrynologia-Crash-Course,93234389,p.html South-Paul, CURRENT Diagnosis & Treatment: Family Medicine. McGraw Hill / Medical, 2020. 					

7. Toy E., Case Files: Emergency Medicine. McGraw Hill / Medical, 2023.
8. Toy E., Case Files: Family Medicine. McGraw. Hill / Medical, 2012.
9. Toy E., Case Files: Internal Medicine. McGraw. Hill / Medical, 2020.
10. Papadakis, Current Medical Diagnosis and Treatment
11. ACCESS MEDICINE, CINHAL COMPLETE, EBSCO

Formy oceny – szczegóły

EFEKTY UCZENIA SIĘ	NA OCENĘ 3	NA OCENĘ 3.5	NA OCENĘ 4	NA OCENĘ 4.5	NA OCENĘ 5
Wiedza Egzamin pisemny test wyboru Tak/Nie i dopasowania od- powiedzi	60-69%	70-79%	80-89%	90-94%	95-100%
Umiejętności wg. kryteriów oceny umiejętności	6 pkt.	7 pkt.	8 pkt.	9-10 pkt.	11-12 pkt.